

Юрій ПИПА

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
(науковий керівник: д.н.д.у., професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Іван ШКУРАТ)

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ

Медична реформа в Україні спрямована на формування ефективної, конкурентоспроможної, фінансово стійкої та пацієнтоорієнтованої системи охорони здоров'я. Одним із ключових напрямів її впровадження є модернізація організаційного забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я (ЗОЗ). У сучасних умовах від лікарень вимагається не лише надавати якісні медичні послуги, але й забезпечувати прозорість управління, ефективність ресурсного використання, цифровізацію процесів, розвиток інституційної спроможності та відповідність вимогам Національної служби здоров'я України (НСЗУ). Відповідно до цього, ЗОЗ повинні адаптувати свої організаційні структури та моделі управління, щоб відповідати новим умовам фінансування, конкуренції та зростання вимог пацієнтів.

Заклади охорони здоров'я належать до організацій публічної сфери. Їх організаційне забезпечення охоплює систему управління, організаційну структуру, кадрове забезпечення, внутрішні регламенти, технологію прийняття рішень, логістику пацієнтів та механізми контролю якості. Медична реформа суттєво змінює підходи до управління ЗОЗ: лікарня з бюджетної установи перетворюється на автономний суб'єкт, який взаємодіє з НСЗУ за принципом «гроші йдуть за пацієнтом». Це означає, що ефективність організаційних процесів безпосередньо визначає

фінансові можливості закладу, його конкурентну позицію та рівень задоволеності пацієнтів.

Необхідність модернізації організаційного забезпечення посилюється такими чинниками, як: підвищення вимог до якості медичних послуг; зміна фінансових механізмів і контрахтування з НСЗУ; цифровізація медичних процесів; необхідність впровадження управління за результатами; зростання конкуренції між медичними закладами; дефіцит медичних кадрів та необхідність оптимізації їхнього навантаження; потреба у підвищенні інтеграція вимог безпеки пацієнтів.

У цьому контексті модернізація організаційного забезпечення стає ключовим стратегічним завданням для керівництва закладів охорони здоров'я.

Одним із головних напрямків модернізації є трансформація організаційної структури. Традиційна ієрархічна модель управління сьогодні потребує оновлення, оскільки вона не забезпечує гнучкості та швидкого прийняття управлінських рішень. Модернізовані заклади переходять до процесно-орієнтованих структур, де акцент робиться не на підпорядкуванні, а на координації та взаємодії структурних підрозділів.

Отже, сучасна структура ЗОЗ має включати: менеджера з якості; координатора щодо взаємодії з НСЗУ; команду кіберзахисту та ІТ-підтримки; відділ стратегічного розвитку; фахівців з цифровізації медичних послуг; відділ комунікацій та роботи з пацієнтами; службу внутрішнього аудиту. Таке розширення функціональних напрямів дозволяє ЗОЗ відповідати вимогам програми медичних гарантій, здійснювати стратегічне планування, забезпечувати належний рівень eHealth-процесів та покращувати взаємодію з громадськістю.

Цифрова трансформація є обов'язковою умовою модернізації організаційного забезпечення ЗОЗ. Вона охоплює такі напрями:

- впровадження електронної медичної картки;

- автоматизацію обліку медичних послуг;
- інтеграцію з eHealth;
- створення електронних реєстрів пацієнтів;
- електронний документообіг;
- впровадження телемедицини та дистанційних консультацій;
- цифровий моніторинг якості послуг.

Завдяки цьому заклади охорони здоров'я отримують можливість підвищити швидкість обробки інформації, уникнути дублювання записів, забезпечити точність даних, оптимізувати робочі процеси та підвищити якість обслуговування пацієнтів. Цифровізація також сприяє аналітичній діяльності, тобто менеджмент отримує доступ до реальних показників навантаження, ефективності, тривалості лікування, оцінки результативності лікарів.

Система управління якістю також стає невід'ємною складовою організаційного забезпечення. Вона включає розробку стандартів, процедур, протоколів, алгоритмів дій персоналу, а також постійний моніторинг виконання вимог.

Основні елементи системи якості такі: внутрішній аудит; оцінка задоволеності пацієнтів; клінічний аудит; система управління ризиками; аналіз інцидентів безпеки; регулярна підготовка персоналу. Впровадження системи якості не лише підвищує рівень медичного обслуговування, але й забезпечує конкурентні позиції закладу під час контрактування з НСЗУ, яка враховує показники безпеки, структурні характеристики та відповідність стандартам.

Ефективність закладу охорони здоров'я значною мірою залежить від його кадрового потенціалу. Успішний ЗОЗ повинен мати: сформовану і дієву систему мотивації; програми підвищення кваліфікації; сучасні підходи до формування команд; прозорі процедури розподілу навантаження.

Медична реформа передбачає нову модель фінансування, за якої заклад отримує кошти відповідно до кількості та якості наданих послуг. Це означає, що організаційні процеси мають бути максимально оптимізованими, орієнтованими на результат та контроль витрат.

Фінансова модернізація включає: запровадження системи медичного обліку послуг; управління витратами; диверсифікацію доходів; залучення грантів, благодійної допомоги, співпрацю з громадами; інвестиції у розвиток; планування бюджету за програмно-цільовим методом. Фінансова прозорість діяльності ЗОЗ сприяє довірі пацієнтів, партнерів та донорів.

У контексті модернізації організаційного забезпечення функціонування закладу охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи ЗОЗ повинні розвивати партнерство з: територіальними громадами; соціальними службами; закладами освіти; міжнародними фондами; місцевим бізнесом; громадськими організаціями. Це дасть змогу залучати додаткові ресурси, підвищувати ефективність профілактичних програм, посилювати соціальну відповідальність та розширювати коло можливостей для пацієнтів.

Таким чином, модернізація організаційного забезпечення функціонування закладу охорони здоров'я в умовах медичної реформи є комплексним процесом, що охоплює трансформацію управлінських структур, цифровізацію, удосконалення системи управління якістю, розвиток кадрового потенціалу та зміцнення фінансової стійкості. Ефективна реалізація цих напрямів дозволяє підвищити рівень медичної допомоги, покращити доступність послуг, забезпечити безпеку пацієнтів та сформувати сучасну модель функціонування закладу. Заклади охорони здоров'я, які впроваджують сучасні організаційні підходи, отримують значні конкурентні переваги, зміцнюють взаємодію зі стейкхолдерами та роблять вагомий внесок у розвиток системи охорони здоров'я України.